Valvontaosasto
Tullivalvonta
Toiminnan suunnittelu
Erik Dannbäck

21.09.2021

Eduskunta
Hallintovaliokunta
Sähköpostitse
HaV@eduskunta.fi
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne

HE 35/2021 vp

Tullin lausunto koskien Hallituksen esitys eduskunnalle Schengenin tietojärjestelmän käyttöä koskevia asetuksia täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnon antaja
Tulli / tulliylitarkastaja Erik Dannbäck; erik.dannback@tulli.fi; 040 332 2055

Lausunto Pyydettynä lausuntonaan Tulli esittää seuraavaa:

Tulli kiittää mahdollisuudesta saada lausua asiassa. Uudistettavaksi ehdotetut säännökset koskevat tullitoimintaa, osittain Tullin päivittäisessä työssä. Tulli on tuonut esille näkemyksiään aikaisemmin ja Tulli on omalta osaltaan osallistunut valmistelutyöhön.
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia sekä henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia. Esityksen mukaan mainittuihin lakeihin lisättäisiin kansallinen sääntely, joka on tarpeen Schengenin tietojärjestelmän käyttöä koskevien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten täydentämiseksi poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Tullin toimialoilla.
Uusien SIS-asetusten tavoitteena on tehostaa terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjuntaa, varmistaa turvallisuuden korkea taso kaikkialla EU:ssa sekä edistää muuttoliikkeen hallintaa. Poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilötietolakien sääntely on päivitettävä vastaamaan uusia SIS-asetuksia.
Rajavartiolaitoksen ja Tullin henkilötietolaeissa Schengenin tietojärjestelmän määritelmä ei enää jatkossa olisi tarpeen luovutussääntelyyn ehdotettavien muutosten vuoksi.
Poliisin henkilötietolaissa säädettäisiin jatkossa tietojen saannista eräistä eurooppalaisista tietojärjestelmistä terrorismirikosten ja vakavien rikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Lainkohdassa nimettäisiin myös Tulli keskusyhteyspisteiksi viisumitietojärjestelmän tietojen saamiseksi lainvalvontatarkoituksessa.
Jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitieto-järjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi tehdyn neuvoston päätöksen 2008/633/YOS (jäljempänä *VIS-*

Valvontaosasto
Tullivalvonta
Toiminnan suunnittelu
Erik Dannbäck

21.09.2021

päätös) mukaiseen tiedonsaantiin oikeutetut kansalliset viranomaiset pyytäisivät tiedot poliisin henkilötietolaissa nimettyjen keskusyhteyspisteiden kautta, eikä keskusyhteyspisteistä säädettäisi erikseen muita toimivaltaisia viranomaisia koskevassa lainsäädännössä.

Henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Tullilla ei ole huomauttamista esitettyjen kumoamis-ja muutosehdotusten johdosta.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ehdotettavat Tullia koskevat muutokset

Mainitun 18 §:n muutosehdotuksen mukaan myös Tulli olisi keskusrikospoliisin ja suojelupoliisin ohella VIS-päätöksen 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu keskusyhteyspiste tietojen saamiseksi viisumitietojärjestelmästä terrorismirikosten ja eräiden muiden vakavien rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Tulli esittää, että vastaava ilmaus tai viittaus siihen sisällytettäisiin tässä yhteydessä myös Tullin henkilötietolakiin, sillä poliisin henkilötietolaissa säännellään vain henkilötietojen käsittelystä poliisissa, ei siis Tullissa.
Tätä edellyttäisi myös lainsäädännön täsmällisyys ja johdonmukaisuus.
Myös henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ehdotettavat muutokset ovat Tullin kannan mukaisia.

Erik Dannbäck
Tulliylitarkastaja